

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ**

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 21 Φεβρουαρίου 2016

Διδαγμένο κείμενο:

Αριστοτέλους Ἠθικὰ Νικομάχεια (Β6, 4-10)

A.ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν παντὶ δὴ συνεχεῖ καὶ διαιρετῶ ἔστι λαβεῖν τὸ μὲν πλεῖον τὸ δ' ἔλαττον τὸ δ' ἴσον, καὶ ταῦτα ἢ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἢ πρὸς ἡμᾶς. Λέγω δὲ τοῦ μὲν πράγματος μέσον τὸ ἴσον ἀπέχον ἀφ' ἑκατέρου τῶν ἄκρων, ὅπερ ἔστιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πᾶσιν, πρὸς ἡμᾶς δὲ ὁ μήτε πλεονάζει μήτε ἐλλείπει· τοῦτο δ' οὐχ ἓν, οὐδὲ ταυτὸν πᾶσιν. Οἷον εἰ τὰ δέκα πολλὰ τὰ δὲ δύο ὀλίγα, τὰ ἕξ μέσα λαμβάνουσι κατὰ τὸ πρᾶγμα· ἴσῳ γὰρ ὑπερέχει τε καὶ ὑπερέχεται· τοῦτο δὲ μέσον ἔστι κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν. Τὸ δὲ πρὸς ἡμᾶς οὐχ οὕτω ληπτέον· οὐ γὰρ εἰ τῷ δέκα μναῖ φαγεῖν πολὺ δύο δὲ ὀλίγον, ὁ ἀλείπτῃς ἕξ μναῖς προστάξει· ἔστι γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο πολὺ τῷ ληφομένῳ ἢ ὀλίγον· Μίλωνι μὲν γὰρ ὀλίγον, τῷ δὲ ἀρχομένῳ τῶν γυμνασίων πολὺ. Ὅμοίως ἐπὶ δρόμου καὶ πάλης. Οὕτω δὴ πᾶς ἐπιστήμων τὴν ὑπερβολὴν μὲν καὶ τὴν ἔλλειψιν φεύγει, τὸ δὲ μέσον ζητεῖ καὶ τοῦθ' αἰρεῖται, μέσον δὲ οὐ τὸ τοῦ πράγματος ἀλλὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς.

Εἰ δὴ πᾶσα ἐπιστήμη οὕτω τὸ ἔργον εὖ ἐπιτελεῖ, πρὸς τὸ μέσον βλέπουσα καὶ εἰς τοῦτο ἄγουσα τὰ ἔργα (ὅθεν εἰώθασιν ἐπιλέγειν τοῖς εὖ ἔχουσιν ἔργοις ὅτι οὐτ' ἀφελεῖν ἔστιν οὔτε προσθεῖναι, ὡς τῆς μὲν ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως φθειρούσης τὸ εὖ, τῆς δὲ μεσότητος σωζούσης, οἱ δ' ἀγαθοὶ τεχνῖται, ὡς λέγομεν, πρὸς τοῦτο βλέποντες ἐργάζονται), ἢ δ' ἀρετὴ πάσης τέχνης ἀκριβεστέρα καὶ ἀμείνων ἔστιν ὥσπερ καὶ ἡ φύσις, τοῦ μέσου ἂν εἴη στοχαστικὴ. Λέγω δὲ τὴν ἠθικὴν· αὕτη γὰρ ἔστι περὶ πάθη καὶ πράξεις, ἐν δὲ τούτοις ἔστιν ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις καὶ τὸ μέσον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Από το παραπάνω κείμενο να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Λέγω δὲ τοῦ μὲν ... ἐπὶ δρόμου καὶ πάλης.»

Μονάδες 10

2. «Ἐν παντὶ δὴ συνεχεῖ καὶ ... ἀλλὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς.»: Με ποιο κριτήριο προσδιορίζεται ἡ ἀρετὴ καὶ ποια γνωρίσματα συμπληρώνουν τὸν ορισμὸ τῆς στο ἀπόσπασμα;

Μονάδες 15

3. «Εἰ δὴ πᾶσα ἐπιστήμη ... καὶ τὸ μέσον.»: Να διατυπώσετε (με προκείμενες καὶ συμπέρασμα) τὸν συλλογισμό του Ἀριστοτέλη, τὸν ἀποδεικτικό του στόχο καὶ να παρουσιάσετε τὰ συμπεράσματα στα οποία μπορούμε να καταλήξουμε για τὸ ὕφος του.

Ποιες ομοιότητες καὶ ποιες διαφορὲς εντοπίζει στις ἐννοιες τέχνη-ἀρετὴ-φύση;

Μονάδες 15

4. Ποιο νόημα εἶχε ὁ ὅρος «ευδαιμονία» για τὸν Ἡράκλειτο καὶ τὸν Δημόκριτο;

Μονάδες 10

5. α) Να βρείτε στο παραπάνω διδαγμένο κείμενο μία ετυμολογικά συγγενὴ λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, για καθεμιά ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς: **ανακωχή, αμεροληψία, καλλιέπεια, επιβλητικός, ἀπρόβλεπτος.**

β) Να δώσετε ἀπὸ ἓνα ὁμόρριζο στα νέα ἐλληνικά (ἀπλό ἢ σύνθετο) για καθεμιά ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις: **ἀλείπτης, ἀφελεῖν, προσθεῖναι, πάθη, ἔστιν.**

Μονάδες 10

Καλή ἐπιτυχία!!!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ**

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 21 Φεβρουαρίου 2016

Αδίδακτο κείμενο:

Θουκυδίδου, Ιστορίαι, Δ, 12

Ὁ Βρασίδης πειρώμενος ἀποβαίνειν ἀνεκόπη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τραυματισθεὶς πολλὰ ἐλιποψύχησέ τε καὶ πεσόντος αὐτοῦ ἐς τὴν παρεξιρεσίαν ἢ ἀσπίς περιερρῦη ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐξενεχθείσης αὐτῆς ἐς τὴν γῆν οἱ Ἀθηναῖοι ἀνελόμενοι ὕστερον πρὸς τὸ τρόπαιον ἐχρήσαντο ὃ ἔστησαν τῆς προσβολῆς ταύτης. Οἱ δ' ἄλλοι προουθυμοῦντο μὲν, ἀδύνατοι δ' ἦσαν ἀποβῆναι τῶν τε χωρίων χαλεπότητι καὶ τῶν Ἀθηναίων μενόντων καὶ οὐδὲν ὑποχωρούντων. Ἐς τοῦτό τε περιέστη ἡ τύχη ὥστε Ἀθηναίους μὲν ἐκ γῆς τε καὶ ταύτης Λακωνικῆς ἀμύνεσθαι ἐκείνους ἐπιπλέοντας, Λακεδαιμονίους δὲ ἐκ νεῶν τε καὶ ἐς τὴν ἑαυτῶν πολεμίαν οὖσαν ἐπ' Ἀθηναίους ἀποβαίνειν.

Λεξιλόγιο:

ἡ παρεξιρεσία= ἡ πλώρη (σπάνια εἶναι ἡ πρύμνη)

ἐκφέρομαι= βγαίνω ἔξω, ξεβράζομαι

προσβολή= επίθεση

Α] Να μεταφραστεί το απόσπασμα.

Μονάδες 20

B] Γραμματική

Να γραφούν οι ακόλουθοι τύποι:

ἡ ἀσπίς (γενική πληθυντικού):

τὴν θάλασσαν (δοτική ενικού):

τῶν χωρίων (δοτική πληθυντικού):

χαλεπότητι (ονομαστική ενικού):

νεῶν (ονομαστική πληθυντικού):

ἀνεκόπη (β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου και φωνής):

ἐχρήσαντο (β' πληθυντικό οριστικής παρατατικού):

πεσόντος (απαρέμφατο του ίδιου χρόνου):

ἀμύνεσθαι (απαρέμφατο μέλλοντα ίδιου χρόνου και φωνής):

ἐπιπλέοντας (β' ενικό οριστικής ενεστώτα):

Μονάδες 10

Γ] Συντακτικό:

1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι ακόλουθοι τύποι: ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὐτῆς, ἀποβῆναι, χαλεπότητι, πολεμίαν.

Μονάδες 5

2. Να αναγνωρίσετε το είδος των μετοχών και να τις αναλύσετε στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις: ἀνελόμενοι, τῶν Ἀθηναίων μενόντων.

Μονάδες 5

Καλή επιτυχία!!!